

Sygn. akt I ACa 826/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik
Sędziowie:	SSA Zbigniew Ducki SSA Regina Kurek (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 22 marca 2016 r. sygn. akt I C 238/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Regina Kurek SSA Józef Wąsik SSA Zbigniew Ducki

Sygn. akt I ACa 826/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa Stowarzyszenie (...) z siedzibą w S. w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu pozwu (k. 583') skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad wniosła o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i podjęcia środków zapobiegawczych przez stronę pozwaną, a to poprzez nałożenie na stronę pozwaną obowiązku budowy ekranów akustycznych na odcinku drogi krajowej numer (...) zawierającym się od punktu 670+400 do punktu 673+170 orientacyjnego kilometrażu (odcinek dojazdowy drogi (...) z autostrady (...) do K.) oraz na przebiegającym na terenie gminy Z. odcinku autostrady (...) na odcinku O. od kilometrażu 400+988 (Węzeł (...)) do kilometrażu (401+188) oraz na skrzyżowaniu dróg (...). Ponadto strona

powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Na uzasadnienie żądania strona powodowa podała, iż w związku z użytkowaniem przez pojazdy ogólnodostępnych dróg publicznych wskazanych w żądaniu, przebiegającej między innymi przez teren gminy Z., emitowany jest do środowiska hałas. Przy okazji budowy przedmiotowych dróg nie zadbano o zabezpieczenie środowiska przed zanieczyszczeniem przez nadmierny hałas tj. o przestrzeganie norm poziomu hałasu emitowanego do środowiska określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. Na terenie znajdującym się w okolicy drogi nr (...) oraz na terenie w okolicy autostrady (...), odcinek O. i terenie w okolicy skrzyżowania dróg (...) dopuszczalny poziom hałasu wynoszący 60dB w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom oraz 50 dB w przedziale czasu wynoszącym 8 godzin jest przekraczany, w zależności od pory dnia i odległości od drogi, od kilku do kilkunastu decybeli. Na obszarze wsi S. środowisko jest nadmiernie zanieczyszczone hałasem. Jedynym źródłem takiego zanieczyszczenia jest droga samochodowa S-7 – odcinek dojazdowy z autostrady (...) do K.. Zdaniem strony powodowej, przyczyną wskazanego naruszenia prawa jest brak zainstalowania wzdłuż drogi nr (...) urządzeń zabezpieczających przed rozprzestrzenianiem się hałasu tj. brak montażu ekranów akustycznych. Strona pozwana nie kwestionuje nadto, że na wskazanych odcinkach przekraczane są dopuszczalne przez prawo normy poziomu hałasu. Powyższe uzasadnia korespondencja wymieniana ze stroną pozwaną. Strona powodowa wskazała również, iż jedynym argumentem przemawiającym za brakiem budowy ekranów akustycznych był brak wystarczających środków finansowych.

Strona pozwana Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu strona pozwana podniosła zarzut braku legitymacji Stowarzyszenia (...) do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Zdaniem pozwanej, strona powodowa nie wykazała, iż naruszenie lub zagrożenie emisją hałasu w związku z eksploatacją wskazanych w pozwie odcinków dróg dotyczy środowiska jako dobra wspólnego, o którym mowa w art. 323 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska. W świetle wskazanego przepisu prawa, zdaniem strony powodowej – zagrożenie lub naruszenie środowiska jako dobra wspólnego jest przesłanką legitymacji czynnej w postępowaniu cywilnym osób trzecich.

Dalej strona pozwana wskazała, iż przedmiotowe drogi budowane były w latach 80 – tych, tj. przed wejściem w życie ustawy Prawo ochrony środowiska, a inwestycja zrealizowana została zgodnie z wówczas obowiązującym stanem prawnym. Ponadto strona powodowa nie wykazała, czy i o ile mają miejsce przekraczania dopuszczalnych norm hałasu. Strona powodowa nie określiła także obszaru środowiska, w którym zachodzi rzekome zagrożenie lub naruszenie środowiska jako dobra wspólnego na skutek emisji hałasu.

Strona pozwana podała również, iż z uwagi na brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla S. niemożliwa jest weryfikacja wartości wynikających z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w stosunku do terenów chronionych akustycznie.

Zdaniem pozwanej, nieprawdziwe jest również twierdzenie powodowej, że autostrada (...) i droga (...) były jedynymi źródłami hałasu oddziałującymi na terenie S., bowiem na spornym terenie zachodzi również emisja hałasu ze strony linii kolejowej i portu lotniczego. Ponadto w okolicy przebiega Droga Wojewódzka (...) o natężeniu ponad (...). W okolicy wskazanych w pozwie dróg zostały utworzone obszary ograniczonego użytkowania: w 2003 r. dla węzła R. oraz dla L. w B..

Dalej strona pozwana podniosła, iż przyjęcie rzekomej bezprawności nie stanowi wystarczającej przesłanki do powstania odpowiedzialności wynikającej z art. 323 (...), a strona powodowa nie wykazała jakie zagrożenie lub naruszenie środowiska jako dobra wspólnego ma miejsce w niniejszej sprawie. Wskazała także, iż budowa ekranów akustycznych ogranicza jedynie natężenie hałasu i nie gwarantuje jego całkowitego wyeliminowania. Ponadto pozwany podniósł, że nie w każdym przypadku wybudowanie ekranów akustycznych realizuje interes publiczny jakim jest ochrona środowiska jako dobra wspólnego. Dodatkowo, skoro to nie sami zainteresowani występują z

powództwem, a czyni to na ich rzecz organizacja społeczna, brak jest pewności co do tego, że mieszkańcy spornego terenu chcieliby podjęcia takiego środka zapobiegawczego.

Strona pozwana podniosła również, iż dochodzona forma ochrony prawnej jest niemożliwa do wykonania w obecnym stanie zabudowy. Realizacja ekranów na wskazanych przez pozwanego odcinkach autostrady (...) i drogi ekspresowej (...) wymagałaby dodatkowo przebudowy infrastruktury drogowej, w tym również obiektów mostowych, w celu dostosowania ich do możliwości wykonania na nich wnioskowanych ekranów. W chwili obecnej obiekty te są w dobrym stanie technicznym i montaż ekranów akustycznych na ich powierzchni wiązałby się z poniesieniem znaczących nakładów finansowych na dostosowanie ich parametrów do możliwości zamontowania ekranów.

Dalej strona pozwana wskazała, że wystąpienie z przedmiotowym roszczeniem w niniejszym stanie faktycznym zachodzi w warunkach nadużycia prawa.

Wyrokiem z dnia 22 marca 2016r Sąd Okręgowy w Krakowie nakazał stronie pozwanej Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w W. przywrócić stanu zgodnego z prawem i podjąć środków zapobiegawczych poprzez budowę ekranów akustycznych na odcinku drogi krajowej nr (...) na kilometrażu od punktu 670+400 do punktu 673+170 (odcinek dojazdowy drogi nr (...) z autostrady (...) do K.) oraz na przebiegającym przez tereny gminy Z. odcinku autostrady (...) na odcinku O. na kilometrażu od punktu 401+188 do punktu 400+876 oraz na skrzyżowaniu dróg (...) w ten sposób, aby likwidacji uległy powodowane przez ruch drogowy przekroczenia wartości normatywne hałasu na obszarach oznaczonych kolorem niebieskim przeziernym zamieszczone na planszach strony: 89, 91, 93, 95 sporządzonej w niniejszej sprawie opinii biegłego sądowego w zakresie wibroakustyki mgr inż. D. K. z dnia 30 grudnia 2014 r, stanowiących załączniki do niniejszego wyroku – po uprzednim zawnioskowaniu i uzyskaniu stosownych uzgodnień i zezwoleń na drodze postępowania administracyjnego, w pozostałej części powództwo oddalił, zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej Stowarzyszenia (...) w S. kwotę 7817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie takie Sąd Okręgowy wydał po ustaleniu następującego stanu faktycznego.

Odcinki kilometraża są wyznaczane w terenie najczęściej słupkami wskaźnikowymi przy drodze, rozmieszczonymi co 100 metrów. Takim oznaczeniem posługuje się także Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. W stosunku do terenów przyległych do drogi krajowej nr (...) na odcinku od punktu 670+400 do punktu 973+170 orientacyjnego kilometrażu drogi (...); terenów przyległych do skrzyżowania dróg (...) na odcinku od kilometrażu 411+300 do 410+988, zgodnie z treścią pisma Dyrektora Oddziału (...) w K. z dnia 18.03.2014 r., nastąpiło przekilometrowanie istniejącego przebiegu drogi (...) na odcinku od miejscowości J. do Węzła S. w wyniku czego kilometraż został cofnięty o 10 km 112 m. Wobec powyższego przedstawiony powyżej odcinek drogi zmienił swój kilometraż na wartość od 401+188 do 400+876. W związku z użytkowaniem przez pojazdy ogólnodostępnych dróg publicznych – drogi krajowej nr (...) (odcinek dojazdowy z autostrady (...) do K.) przebiegającej przez Gminę Z. oraz autostrady (...) na odcinku Węzeł (...) – Węzeł (...), przebiegającej między innymi przez teren gminy Z., emitowany jest do środowiska hałas. Na terenach przyległych do odcinka drogi krajowej nr (...), zawierającego się od punktu 670+400 do punktu 673+170 orientacyjnego kilometrażu (odcinek dojazdowy drogi (...) z autostrady (...) do K.) oraz terenach przyległych do odcinka autostrady (...), na odcinku O. od kilometrażu 411+300 do węzła (...) (410+988) i na terenach przyległych do skrzyżowania dróg (...) natężenie hałasu jest nadmierne. Ponadnormatywną emisję hałasu notuje się na terenach podlegających ochronie akustycznej, oznaczonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (ustanowionym na mocy Uchwały nr XXIII/168/12 Rady Gminy Z. z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw B., R., S. w Gminie Z.) symbolami: 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 47MN 49MN, 67MN, 68MN, 71MN, 72MN, 77MN, 106MN, 8 (...), 9 (...), 18 (...), 19 (...), 20 (...), 21 (...), 22 (...), 47 (...), 6Z, 8Z, 9Z, 11Z, 1ZP, 2ZP, 3ZP, 5ZP, 6ZP, 7ZP, 2 (...). Źródłem hałasu jest hałas komunikacyjny emitowany przez ruch samochodów (linia kolejowa zlokalizowana w odległości ok. 1, 73 km od punktu pomiarowego nie ma najmniejszego wpływu na wynik pomiaru, natomiast operacje lotnicze statków powietrznych przelatujących nad punktem pomiarowym zostały wyfiltrowane z pomiaru) na wyżej wymienionych odcinkach dróg, naruszając standardy środowiska określone wartościami dopuszczalnymi określonymi w tabeli 1 stanowiącej

załącznik do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 2007 r. opublikowaną w obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). Dla terenów podlegających ochronie akustycznej ustalone zostały następujące dopuszczalne wartości hałasu w środowisku:

1. dla terenów o symbolach identyfikacyjnych: 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 47MN, 48MN, 49MN, 50 MN, 51MN, 67MN, 68MN, 71MN, 72MN, 77MN, 102MN, 106MN dla których zgodnie z ustaleniami MPZP dopuszczalna wartość poziomu hałasu w środowisku w porze dziennej wynosi 61 dB, zaś w porze nocnej – 56dB
2. dla terenów o symbolach identyfikacyjnych: 2 (...), 8 (...), 9 (...), 18 (...), 19 (...), 20 (...), 21 (...), 22 (...), 23 (...), 24 (...), 36 (...), 46 (...), 47 (...); 6Z 8Z, 9Z, 11Z, 15Z; 1ZP, 2ZP, 3ZP, 5ZP, 6ZP, 7ZP oraz 2 (...) dla których zgodnie z ustaleniami MPZP dopuszczalna wartość poziomu hałasu w środowisku w porze dziennej wynosi 65 dB, a w porze nocnej 56 dB.

Tereny oznaczone symbolami 13U i 9U nie są terenami, na których ustala się dopuszczalne wartości hałasu w środowisku. Te tereny w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie są oznaczone jako podlegające ochronie akustycznej, w takiej sytuacji można domagać się od zarządzającego drogą dopuszczalnych poziomów hałasu jedynie w pomieszczeniu mieszkalnym. W przypadku pozostałych terenów, wymienionych w punktach 1-2, ponadnormatywna emisja hałasu od analizowanych odcinków dróg może zostać odpowiednio zmniejszona ekranami akustycznymi. Zgodnie z opracowaną na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w K. koncepcją zabezpieczeń akustycznych, konsekwencją zamontowania ekranów akustycznych będzie zmniejszenie obszaru ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska. Opracowana koncepcja zabezpieczeń akustycznych nie zapewnia jednak skutecznej ochrony dla terenów podlegających ochronie akustycznej. Pomimo wskazanych w koncepcji zabezpieczeń akustycznych w dalszym ciągu występuje ponadnormatywna emisja hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej, oznaczonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (ustanowionym na mocy Uchwały nr XXII/168/12 Rady Gminy Z. z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw B., R., S. w Gminie Z.) symbolami: 3MN, 37MN, 38MN, 47MN, 49MN, 68MN, 72MN, 77 MN, 47 (...), 8 Z, 9Z, 11Z, 1ZP, 5ZP, 6ZP, 7 ZP, 2 (...). Na podstawie materiałów zawartych w opracowaniu „Mapa akustyczna terenów położonych w obszarze oddziaływania autostrady płatnej A-4 K. – K. od km 340+200 (węzeł (...)) do km 401+100 (węzeł (...)), odcinek przebiegający przez powiat (...) od km 384+300 do km 401+100” opracowanych przez Laboratorium (...) Głównego Instytutu Górnictwa w K. przywołujących zapisy Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa (...) na lata 2009 – 2013 stwierdza się również, że wskazane w opracowaniu ekrany akustyczne również nie w pełni ograniczają ponadnormatywną emisję hałasu. W dalszym ciągu na terenach oznaczonych w MPZP symbolami 8 (...), 9 (...), 8Z, 1ZP występuje ponadnormatywna emisja hałasu do środowiska której źródłem jest hałas komunikacyjny emitowany przez ruch samochodów. Przedstawione w opracowaniach dołączonych do opinii rozwiązania (oparte na ekranach akustycznych) ograniczające emisję hałasu od analizowanych odcinków dróg na tereny podlegające ochronie akustycznej nie w pełni wykorzystują możliwe technicznie (powszechnie stosowane) rozwiązania ograniczające ponadnormatywną emisję hałasu od dróg, a wręcz dla niektórych terenów podlegających ochronie akustycznej np. 1ZP, 2 ZP, 8ZP, 9ZP, 11Z, 5ZP, 6ZP, 7ZP, 36MN w ogóle nie przewidują zabezpieczeń akustycznych. Konsekwencją dla środowiska zamontowania prawidłowo zaprojektowanych ekranów akustycznych jest obniżanie lub nawet całkowita likwidacja obszarów ponadnormatywnej emisji hałasu od analizowanych odcinków dróg oraz poprawa klimatu akustycznego na terenach dostępnych dla ludzi sąsiadujących z odcinkami dróg przy których zamontowano ekrany akustyczne. Równocześnie lokalizacja ekranu po jednej stronie spowoduje odbicie fali akustycznej, co z kolei spowoduje zwiększenie hałasu po przeciwnej stronie.

Na planszach ujawnionych na stronie 89-96 opinii sporządzonej przez biegłego sądowego mgr. inż. D. K. (k. 421-428), które zostały załączone do wyroku, przedstawiona została droga krajowa (...), przy czym na stronie 95 – 96 jest omyłka pisarska, ponieważ powinno być oznaczenie 673+173. Omyłka ta nie jest jednak znacząca. Na stronach nieparzystych, począwszy od strony 89 opinii, przedstawione zostały obszary ponadnormatywnego oddziaływania hałasu kolorem niebieskim przeziernym. Na stronach parzystych, począwszy od strony 90 opinii, przedstawione zostały symulacje oddziaływania hałasu stworzone przez stronę pozwaną. Wyniki symulacji, biegły sporządzający opinię odniósł do

rzeczywiście obowiązujących dopuszczalnych wartości hałasu na analizowanym terenie. W miejscach występowania dopuszczalnej wartości hałasu powyżej wartości normatywnej powstały pola, które charakteryzują obszary narażone na ponadnormatywną emisję hałasu. W związku ze zmianą kilometrażu, co zostało wyjaśnione na wstępie, na załączonych planszach odnoszących się do odcinka O. – B. I (str. 97 opinii – bez ekranów akustycznych i str. 98 z uwzględnieniem projektowanych ekranów) występuje inne oznaczenie w wynikach końcowych. Na wskazanych na planszach odcinkach dróg, począwszy od strony 89 opinii biegłego i dalej stronach nieparzystych ekrany powinny zostać ustawione w taki sposób, aby zniknął obszar ponadnormatywnej emisji hałasu oznaczony kolorem niebieskim przeziernym.

Poczynwszy powyższe ustalenia, w rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Powództwo należało uwzględnić w części, albowiem , zdaniem Sądu I instancji, niewątpliwie na obszarach wymienionych w sentencji wyroku, zgodnie z opinią biegłego z zakresu wibroakustyki, przekroczone są dopuszczalne normy powodowane przez ruch drogowy. W związku z powyższym, powołując się na zapis art. 323 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Sąd Okręgowy stwierdził, że stronie powodowej przysługuje roszczenie o zaniechanie lub przywrócenie stanu zgodnego z prawem i podjęcie środków zapobiegawczych.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego przez stronę pozwaną a dotyczącego braku legitymacji czynnej po stronie powodowej , Sąd Okręgowy wskazał, iż Stowarzyszenie (...) w niniejszej sprawie wniosło pozew dotyczący ochrony środowiska jako dobra wspólnego. Wśród celów statutowych powodowej organizacji jest m.in. ekologia oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego. Według stanowiska Sądu I instancji ,przedmiotowa sprawa dotyczy nie tylko ochrony zdrowia mieszkańców S., R. oraz B., ale również w celu ochrony środowiska, rozumianego jako całokształt ożywionych i nieożywionych składników przyrody, ściśle ze sobą powiązanych, otaczających organizmy żywe. Sąd meriti poparł w całości argumenty wskazane przez stronę powodową, zgodnie z którymi, nie tylko człowiek jest narażony na hałas ze względu na działalność strony pozwanej, a wskazane w pozwie odcinki dróg (...) przecinają tereny, gdzie przebywają zwierzęta, zaburzając ich warunki życia. Hałas komunikacyjny związany z przedmiotowymi drogami powoduje zmianę zachowań ptaków i innych zwierząt (stany lękowe, zmiana siedlisk, zmniejszenie liczby składanych jaj, spadek mleczności krów), a także wywiera wpływ na przyrodę nieożywioną.

Powołując się na zapis art. art. 323 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska ,Sąd I instancji wskazał, iż legitymacja do występowania w sprawie żądania zaprzestania naruszeń i podjęcia środków zapobiegawczych przyznana została nie tylko indywidualnym podmiotom, lecz także samorządom i organizacjom ekologicznym, aby działać one mogły jako rzecznik publicznego interesu. Skoro więc poprzez hałas cierpi wielu ludzi na terenie S., R. i B., a ponadto ma to negatywny wpływ na środowisko (przyrodę ożywioną i nieożywioną), to – zdaniem Sądu meriti - strona powodowa jako organizacja ekologiczna działająca na tym terenie jest w pełni uprawniona do wystąpienia z żądaniem wskazanym w pozwie. Jak argumentował Sąd Okręgowy , nie sposób również odmówić działania w celu ochrony środowiska jako dobra wspólnego, w sytuacji występowania przez organizację ekologiczną w interesie wielu osób narażonych na ponadnormatywne działanie hałasu. Dobro wspólne to suma interesów indywidualnych osób, których prawa są naruszane przez nadmierną emisję hałasu do środowiska na terenie S., R. i B.. Osoby te występując indywidualnie o zaprzestanie naruszenia i podjęcie środków zapobiegawczych domagać mogłyby się wybiórczo jedynie ochrony swoich miejsc zamieszkania, co mogłoby doprowadzić do budowy ekranów akustycznych na krótkich odcinkach dróg. Działania takie byłyby przy tym bezcelowe dla ochrony środowiska rozumianego jako dobro wspólne.

W odniesieniu do zarzutu bezprawności działania strony pozwanej , to Sąd I instancji wskazał, iż niezasadne jest podnoszenie przez pozwaną argumentu, iż skoro przedmiotowe odcinki dróg (...) wybudowane zostały w latach 80-tych, to w dniu dzisiejszym nie mogą do nich mieć zastosowania przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska i właściwych rozporządzeń regulujących dopuszczalną emisję hałasu do środowiska, a zwłaszcza Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Jak argumentował Sąd Okręgowy , w sytuacji gdyby faktycznie drogi te budowane były zgodnie z przepisami, to w chwili obecnej – co wynika z opinii biegłego - na odcinkach przechodzących przez S., B. oraz R. - nie są jednak eksploatowane

zgodnie z tymi normami, w szczególności wskazanymi w powyższym Rozporządzeniu. Oczywistym jest bowiem, że od lat 80-tych do czasów obecnych ruch kołowy zwiększył się kilkukrotnie.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego nadużycia prawa przez stronę powodową Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecnictwem Sądu Najwyższego, norma art. 5 k.c. ma charakter wyjątkowy i może być zastosowana tylko po wykazaniu wyjątkowych okoliczności. Okoliczności tych jednak strona pozwana nie wykazała w żaden sposób twierdząc jedynie, że założenia dla całego regionu województwa (...) ustalają inne, niż chce tego strona powodowa, priorytety działań. Jak podniósł Sąd Okręgowy, ustalone priorytety działań nie mogą jednak przesądzać o zagwarantowaniu realizacji jakichkolwiek inwestycji w ochronę przed hałasem. Strona pozwana nie deklaruje bowiem wywiązywania się z przyjętego planu działania ochrony przed hałasem, a co więcej przyjęty program w perspektywie przyszłego roku traci swoją ważność, a przewidziane przez niego inwestycje nie są zrealizowane.

W realiach sprawy niniejszej, zdaniem Sądu I instancji, strona powodowa nie nadużywa przysługującego jej prawa, w sensie działania niezgodnie z zasadami współżycia społecznego, a wręcz przeciwnie - wypełnia te zasady występując o ochronę zdrowia i środowiska i naruszeniem zasad współżycia społecznego w takiej sytuacji jest żądanie nieuwzględnienia powództwa.

Sąd Okręgowy zaakcentował, iż odpowiedzialność zanieczyszczającego z tytułu oddziaływania na środowisko naturalne wynika także z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Powołał się bezpośrednio na art. 86 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej który stanowi, że „każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa.” Właściwą ustawą, do której odsyła Konstytucja jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. W art. 7 ust. 1 p.o.ś. zawarto generalne zasady, które przewidują, iż ten kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia, a ten kto może spowodować zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu.

Konkretyzacja tych zasad została natomiast umieszczona w art. 323 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z ust. 1 tego przepisu „każdy, komu przez bezprawne oddziaływanie na środowisko bezpośrednio zagraża szkoda lub została mu wyrządzona szkoda, może żądać od podmiotu odpowiedzialnego za to zagrożenie lub naruszenie przywrócenia stanu zgodnego z prawem i podjęcia środków zapobiegawczych, w szczególności przez zamontowanie instalacji lub urządzeń zabezpieczających przed zagrożeniem lub naruszeniem; w razie gdy jest to niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, może on żądać zaprzestania działalności powodującej to zagrożenie lub naruszenie.

Jak skonkludował Sąd Okręgowy, brak przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu powoduje, że środowisko jest zanieczyszczane niezgodnie z prawem, a zatem w pełni uzasadnione było wytoczenie powództwa z art. 323 p.o.ś. Strona powodowa domagała się przywrócenia stanu zgodnego z prawem i podjęcia środków zapobiegawczych, w szczególności przez zamontowanie instalacji lub urządzeń zabezpieczających (ekranów akustycznych) wzdłuż przedmiotowych odcinków dróg. Aby osiągnąć najlepszy efekt izolacji przed hałasem, zgodnie z opinią biegłego, ekrany powinny zostać rozmieszczone na tych odcinkach, które strona powodowa wskazała w sprecyzowanym żądaniu.

Odnosząc się do samej sentencji wyroku Sąd I instancji wskazał, iż nie będzie on wykonalny bez uzyskania odpowiednich pozwoleń administracyjnych, stąd też sformułowanie sentencji wyroku, aby strona pozwana wystąpiła na drodze postępowania administracyjnego o pozwolenie na wykonanie takich ekranów, które spowodują zaniknięcie hałasów na wyznaczonych odcinkach wskazanych w załącznikach graficznych do wyroku, które zostały wymienione w jego sentencji. Zgodnie z nimi, przekroczeń hałasu nie powinno być na terenach oznaczonych przez biegłego na powyższych planszach, kolorem niebieskim przeziernym.

Zdaniem Sądu I instancji, wyrok w sprawie jest wykonalny. Argumentował, iż strona powodowa nie ma legitymacji do złożenia wniosku w postępowaniu administracyjnym dot. pozwolenia na budowę ekranów oraz innych urządzeń, z którymi budowa ekranów się wiąże. Posiada ją natomiast strona pozwana, która po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku powinna wystąpić i uzyskać wymagane prawem budowlanym uzgodnienia i pozwolenia. Wykonalność

wyroku, według stanowiska Sądu I instancji, przejawia się również w fakcie, że w przypadku braku działania ze strony pozwanej (zobowiązanego), strona powodowa (wierzyciel) na podstawie przepisów egzekucyjnych nabywa umocowanie do pewnych czynności (art. 1050 kpc i art. 1060 § 3 kpc).

W pozostałej części powództwo uległo oddaleniu, co wynika z faktu, iż żądanie pozwu było bezwarunkowe, Sąd natomiast, pomimo iż roszczenie uwzględnił praktycznie w całości, dodał element (warunek) o konieczności uzyskania przez stronę pozwaną odpowiedniej zgody. W tej zatem części – dodając warunek – Sąd powództwo oddalił.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożyła strona pozwana zaskarżając powyższy wyrok w części tj. co do pkt I i III i zarzuciła:

I. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, to jest:

- naruszenie przepisu art. 233 §1 KPC, poprzez:

a. dokonanie dowolnej, błędnej i sprzecznej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny dowodów, a także zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie możliwe jest wybudowanie ekranów., akustycznych na odcinku drogi krajowej nr (...) na kilometrażu od punktu 670+400 do punktu 673+170 (odcinek dojazdowy drogi nr (...) z autostrady (...) do K.) oraz na przebiegającym przez tereny gminy Z. odcinku autostrady (...) na odcinku O. na kilometrażu od punktu 401+188 do punktu 400+876 oraz na skrzyżowaniu dróg (...) w ten sposób, aby likwidacji uległy powodowane przez ruch drogowy przekroczenia wartości normatywne hałasu, podczas gdy wybudowanie ekranów akustycznych jest czynnością podlegającą procedurom przewidzianym w ustawach o charakterze administracyjnym i wymaga uzyskania określonych przepisami zgód i zezwoleń;

b. dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, bowiem Sąd nie poczynił ustaleń faktycznych na podstawie zeznań świadka M. P., który został przesłuchany na istotne okoliczności w tym dotyczące problemów występujących na obszarze, na którym miałyby być wybudowane ekrany akustyczne (m.in. występowanie osuwisk) badań oraz dokumentacji, jaką, należałoby wykonać w związku z budową ekranów akustycznych (w tym wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej) czy operatu wodnoprawnego) i problemów z tym związanych, powstawania nowych budynków w sąsiedztwie obszaru, na którym Powód żąda wybudowania ekranów akustycznych, a także tego, że dopiero po sporządzeniu dokumentacji technicznej może się okazać, że zajdzie konieczność utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania;

c. dokonanie dowolnej, błędnej i sprzecznej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny dowodów, a także zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że na podstawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego ochronie akustycznej podlegają także tereny oznaczone w Uchwale nr XXIII/168/12 Rady Gminy Z. z dnia 15 czerwca 2012 r. oznaczone symbolem Z podczas gdy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.) ochronie akustycznej podlegają jedynie „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”, a te zostały oznaczone w powyższej uchwale symbolem ZPT

II. naruszenie przepisu art. 316 § 1 KPC i art. 325 KPC w zw. z art. 1050 § 1 KPC i art. 1060 §3 KPC poprzez wydanie wyroku, które jest orzeczeniem niewykonalnym;

III. naruszenie przepisu art. 177 §1 pkt 3 KPC poprzez jego niezastosowanie i brak zawieszenia postępowania, mimo że rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej;

IV. naruszenie przepisu art. 233 §1 KPC w zw. z art. 278 §1 KPC oraz 286 KPC i art. 227 KPC, poprzez przyjęcie za prawidłowe ustaleń zawartych w opinii biegłego i z pominięciem wyników przesłuchania autora opinii i oparcie rozstrzygnięcia na opinii, która jest nieprzydatna dla rozpoznania niniejszej sprawy;

V. naruszenie przepisu art. 278 §1 KPC w zw. z art. 227 KPC poprzez samodzielne ustalenie przez Sąd I instancji faktów wymagających wiadomości specjalnych, polegających na ustaleniu, że wskazane w pozwie odcinki dróg (...) przecinają tereny, gdzie przebywają zwierzęta, zaburzając ich warunki życia oraz powodując zmianę ich zachowania, podczas gdy w przedmiotowej sprawie nie zostało udowodnione, co do których zwierząt i na jakim obszarze natężenie ruchu skutkowało zmianą zachowania lub warunków życia zwierząt tam zamieszkujących;

VI. naruszenie przepisu art. 328 § 2 KPC poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób częściowo nie pozwalający na poddanie wyroku kontroli, a w szczególności poprzez niewyjaśnienie, na jakich podstawach, Sąd doszedł do przekonania, że wskazane w pozwie odcinki dróg (...) przecinają tereny, gdzie przebywają zwierzęta, zaburzając ich warunki życia oraz powodując zmianę ich zachowania;

VII. naruszenie przepisu art. 232 zdanie 1 KPC w zw. z art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny poprzez pominięcie, że ciężar udowodnienia zaistnienia przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa spoczywał na stronie powodowej.

VIII. naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

- naruszenie przepisu art. 323 ust. 1 i 2 Ustawy 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że Powód posiada legitymację procesową do wystąpienia z przedmiotowym powództwem;
- naruszenie przepisu art. 5 KC poprzez jego niezastosowanie podczas gdy zobowiązanie strony pozwanej do wybudowania ekranów akustycznych na spornych odcinkach jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ prowadzi do poniesienia przez stronę pozwaną niewspółmiernie wysokich kosztów w stosunku do celu który ma zostać osiągnięty.

W oparciu o przedstawione zarzuty, wniosł o:

uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny z 22 marca 2016 r. sygn. akt I C 238/12 w zaskarżonej części to jest co do punktu I oraz punktu III w/w wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu (w tym również o kosztach postępowania apelacyjnego). ewentualnie, zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie I Wydział Cywilny z 22 marca 2016 r. sygn. akt I C 238/12 częściowo, to jest w punkcie I - w którym Sąd nakazał stronie pozwanej Skarbowi Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w W. przywrócić stanu zgodnego z prawem i podjęcie środków zapobiegawczych poprzez budowę ekranów akustycznych na odcinku drogi krajowej nr (...) na kilometrażu od punktu 670+400 do punktu 673+170 (odcinek dojazdowy drogi nr (...) z autostrady (...) do K.) oraz na przebiegającym przez tereny gminy Z. odcinku autostrady (...) na odcinku O. na kilometrażu od punktu 401+188 do punktu 400+876 oraz na skrzyżowaniu dróg (...) w ten sposób, aby likwidacji uległy powodowane przez ruch drogowy przekroczenia wartości normatywne hałasu na obszarach oznaczonych kolorem niebieskim przeziernym zamieszczone na planszach strony: 89, 91, 93, 95 sporządzonej w niniejszej sprawie opinii biegłego sądowego w zakresie wibroakustyki mgr inż. D. K. z dnia 30 grudnia 2014 r, stanowiących załączniki do niniejszego wyroku - po uprzednim zawnioskowaniu i uzyskaniu stosownych uzgodnień i zezwoleń na drodze postępowania administracyjnego - oraz w punkcie III rozstrzygającym o kosztach procesu poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego Skarbu Państwa zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, jednakże w zakresie kosztów zastępstwa procesowego zasądzenie ich na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 08 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 368 §1 pkt 4 KPC, wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze wskazanych w uzasadnieniu apelacji dokumentów, kopii dokumentów, wydruków to jest dowodu z:

- postanowienia Wojewody (...) znak WI.II. (...)1.73.2016 z dnia 13 kwietnia 2016 r. na okoliczność jego treści, faktów stwierdzonych jego treścią, a w szczególności wezwania inwestora przez Wojewodę (...) do uzupełnienia zgłoszenia poprzez dostarczenie odpowiednich dowodów lub decyzji środowiskowych.
- wydruku korespondencji elektronicznej od pana W. C. z dnia 19 kwietnia 2016 r. (godz. 12.51) wraz z załącznikiem kierowanej do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w K. na okoliczność jej treści, faktów stwierdzonych jej treścią, a w szczególności protestowania Pana W. C. przeciwko budowie ekranów akustycznych w pobliżu jego nieruchomości oraz powodów powyższego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja pozwanego okazała się zasadna .

Sąd Okręgowy naruszył bowiem przepisy postępowania , co skutkowało uznaniem, że nie została rozpoznana istota niniejszej sprawy.

Pojęcie nierozpoznania istoty sprawy zawarte w regulacji art. 386 § 4 kpc , dotyczy nierozpoznania istoty roszczenia będącego podstawą powództwa czy też wniosku. Istota sprawy oznacza jej sedno , kwintesencję roszczenia dochodzonego pozwem , czy też objętego wnioskiem. Jest to jednocześnie pojęcie węższe niż rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy w ogóle. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lipca 1998 r (I CKN 897/97) nierozpoznanie istoty sprawy oznacza brak merytorycznego rozpoznania zgłoszonych w sprawie roszczeń. Oznacza to, zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania materialnej podstawy żądania albo pominięcie merytorycznych zarzutów (tak Sąd najwyższy w wyroku z dnia 23 września 1998r II CKN 896/98). Takie także stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002r (IV CKN 1298/00) podnosząc, iż pojęcie istoty sprawy , o którym mowa w art. 386 kpc dotyczy jej aspektu materialnego i w tej jedynie płaszczyźnie może być oceniony zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Będzie ono zachodzić wówczas, gdy Sąd nie zbadał podstawy materialnej pozwu , jak też skierowanych do niego zarzutów merytorycznych, i w swoim rozstrzygnięciu nie odniósł się do tego , co jest przedmiotem sprawy. W wyroku z dnia 22 kwietnia 1999r (II UKN 589/98) Sąd Najwyższy wskazał, iż oceny, czy sąd I instancji rozpoznał sprawę dokonuje się na podstawie z jednej strony analizy żądań pozwu , a z drugiej przepisów prawa materialnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. W doktrynie utrwalony jest pogląd, że treścią powództwa czy też wniosku jest żądanie urzeczywistnienia w konkretnym przypadku określonej normy prawnej przez wydanie orzeczenia określonej treści . Nierozpoznanie więc istoty sprawy sprowadza się od pozostawienia poza oceną sądu okoliczności faktycznych , stanowiących przesłanki do zastosowania prawa materialnego.

Takich uchybień dopuścił się Sąd I instancji w rozpoznawanej sprawie .

Stosownie do zapisu art. 323 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r Prawo ochrony środowiska , każdy komu przez bezprawne oddziaływanie na środowisko zagraża szkoda lub została mu wyrządzona może żądać od podmiotu odpowiedzialnego przywrócenia stanu zgodnego z prawem i podjęcie środków zapobiegających w szczególności poprzez zamontowanie instalacji i urządzeń zabezpieczających przed zagrożeniem lub naruszeniem. Jeżeli zagrożenie lub naruszenie dotyczy dobra wspólnego , z roszczeniem takim może wystąpić także organizacja ekologiczna.

I z tego rodzaju roszczeniem wystąpiła strona powodowa, domagając się przywrócenia stanu zgodnego z prawem i podjęcia środków zapobiegawczych, poprzez budowę ekranów akustycznych na określonych obszarach. Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe ograniczając się do ustalenia, na jakich to obszarach, a objętych żądaniem pozwu , przekroczone są dopuszczalne normy hałasu powodowane przez ruch drogowy. I w oparciu tylko o to ustalenie, wydał w sprawie wyrok pomimo, iż zdawał sobie sprawę, że dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy- oprócz przesądzenia zasady odpowiedzialności strony pozwanej- niezbędnym jest poczynienie dalszych ustaleń,

a mianowicie związanych z kwestią konkretnych rozwiązań dotyczących ekranów akustycznych m.inn co do ich wysokości, wypełnienia, kształtu, parametrów technicznych, sposobu i miejsca posadowienia itp.

Z powyższego Sąd I instancji zdawał sobie sprawę, skoro w uzasadnieniu stwierdził, iż wyrok nie będzie wykonalny, bez uzyskania odpowiednich pozwoleń administracyjnych. Z tego też powodu oddalił wniosek dowodowy strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, jakie ekrany i na jakich odcinkach dróg wskazanych w żądaniu pozwu i w jaki sposób ekrany powinny zostać zastosowane, aby przywrócić stan zgodny z prawem. Powyższe bowiem jest uzależnione od decyzji organu administracyjnego.

Pomimo zatem, iż w realiach sprawy niniejszej, ewidentnie, do kwestii związanych z budową ekranów akustycznych, przewidziana jest droga postępowania administracyjnego, Sąd I instancji, z pominięciem tej przeszkody, wydał w sprawie rozstrzygnięcie, bez uwzględnienia, że treść decyzji administracyjnej będzie stanowić istotny element formalnego lub merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy, rozpoznający powództwo cywilne nie był bowiem władny ocenić okoliczności związanych z istnieniem podstaw do wydania pozwoleń i innych decyzji administracyjnych, niezbędnych do rozpoczęcia procesu budowy ekranów akustycznych. Tymczasem, samodzielnie przesądził o możliwości i dopuszczalności budowy ekranów akustycznych, na obszarze wskazanym w sentencji zaskarżonego wyroku, nakazując pozwanemu realizację inwestycji. Tego typu zaś obowiązek, mogły zostać nałożony na pozwanego wyłącznie po przeprowadzeniu przewidzianego prawem postępowania administracyjnego, w wyniku którego organy administracji architektoniczno-budowlanej, w formie określonej ustawą, zbadałyby oraz rozstrzygnęły kwestię dopuszczalności tego typu budowy.

Powyższe oznacza, iż rozstrzygnięcie sprawy niniejszej, zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

Skoro tak – to w okolicznościach sprawy, Sąd I instancji winien zastosować przepis art. 177 § 2 kpc, czego jednak nie uczynił.

W konsekwencji, słuszne apelujący wskazuje, naruszenie art. 316 § 1 kpc w zw. z art. 325 kpc w zw. z art. 1050 § 3 kpc i art. 1060 § 3 kpc poprzez wydanie wyroku, które jest orzeczeniem niewykonalnym.

Z treści orzeczenia Sądu I instancji wynika, iż pozwany został zobowiązany do wybudowania ekranów akustycznych tak, aby osiągnąć wskazany przez Sąd I instancji rezultat, w postaci usunięcia przekroczeń wartości normatywnych hałasu. Bezsprzeczne jest jednak, że budowa ekranów akustycznych wymaga uzyskania stosownych pozwoleń wydawanych w postępowaniu administracyjnym. Nałożenie na pozwanego obowiązku uzyskania uzgodnień i zezwoleń, pomimo, że ich wydanie nie leży w jego gestii, czyni wyrok niewykonalnym. Pozwany nie ma wpływu na treść decyzji wydanej przez organ administracji. Decyzja odmowna czy też odmienna w swej treści od zakresu przedmiotowego wskazanego w zaskarżonym wyroku, blokuje budowę ekranów akustycznych, a tym samym uniemożliwia wykonanie wyroku z uwagi na okoliczności niezależne od pozwanego.

Przedmiotem zaś egzekucji z art. 1050 mogą być jedynie te czynności, których wykonanie zależy wyłącznie od woli dłużnika.

Egzekucja świadczenia niepieniężnego, w stosunku do Skarbu Państwa, nie będzie również mogła być wykonana na podstawie art. 1060 § 3 kpc, z uwagi na charakter obowiązku nałożony na pozwanego, zaskarżonym wyrokiem. Wyrokiem Sądu I instancji pozwany został bowiem zobowiązany do budowy ekranów akustycznych, po uzyskaniu stosownych uzgodnień i zezwoleń na drodze postępowania administracyjnego. Termin zaś, o którym mowa w komentowanym przepisie, to termin do spełnienia świadczenia niepieniężnego na rzecz wierzyciela – a zatem do realizacji przedsięwzięcia w postaci budowy ekranów akustycznych (bo to jest zakres obowiązku pozwanego wynikający z sentencji zaskarżonego wyroku w stosunku do wierzyciela), a nie termin do czynności w postaci złożenia wniosków do odpowiednich organów, o wydanie wszystkich stosownych decyzji administracyjnych. Inaczej, tytuł egzekucyjny obejmuje wprawdzie świadczenie niepieniężne na rzecz wierzyciela, ale uwarunkowane jest ono, uzależnione, od uprzedniego zawnioskowania do organu administracyjnego.

Tak sformułowana sentencja wyroku powoduje , iż wyrok nie nadaje się do wykonania w drodze egzekucji .

Reasumując, - skoro uzyskanie stosownych decyzji administracyjnych stanowi warunek sine qua non wybudowania ekranów na terenach objętych ponadnormatywną emisją hałasu , to do czasu zakończenia postępowań administracyjnych , dłużnik, w tym wypadku Skarb Państwa , nie będzie miał możliwości ich wybudowania.

Sekwencja zdarzeń winna zatem wyglądać następująco :

- na mocy zobowiązania sądu pozwana na obowiązek zawnioskowania do odpowiednich organów administracji publicznej o wydanie wszystkich stosownych decyzji administracyjnych , które mają służyć doprowadzeniu do wyeliminowania przekroczeń wartości normatywnych hałasu , na obszarach , co do których ustalono ponadnormatywną emisję hałasu;
- w momencie kiedy pozwana uzyska decyzje pozytywne , będą one stanowić element merytorycznego rozstrzygnięcia sądu .

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd I instancji , zastosuje przepis art. 177 § 2 kpc i wyznaczy pozwanemu termin do wszczęcia postępowania administracyjnego o wydanie stosownych zezwoleń na budowę ekranów akustycznych , na odcinkach dróg objętych sprecyzowanym żądaniem pozwu .

W sytuacji wykonania powyższego , postępowanie w sprawie może ulec zawieszeniu na podstawie art. 177 § 1 pkt. 3 kpc.

Mając powyższe na uwadze , Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 108 § 2 kpc.

SSA Regina Kurek SSA Józef Wąsik SSA Zbigniew Ducki